

УДК 378.011.3-051:78](092)

DOI 10.31654/2663-4902-2021-PP-3-109-115

Йотка В. В.

аспірантка кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
borisyuk.vv@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-2182-110X

**ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ І НАУКОВІ ЗДОБУТКИ
ПРОФЕСОРА О. Я. РОСТОВСЬКОГО**

У статті висвітлюється життєвий шлях та наукові здобутки професора О. Ростовського, значення яких є важливими у контексті дослідження історії освіти і становлення музичної педагогіки України часів її незалежності.

Метою нашого дослідження є привернення уваги до постаті О. Ростовського у контексті становлення музичної педагогіки незалежної України та забезпечення належного місця доробку вченого серед науковців, що працювали за даною тематикою.

Для цього нами було проаналізовано відомі факти біографії та науковий доробок О. Ростовського, що складається з програм з музики для початкової та середньої школи (створені групою авторів на чолі з О. Ростовським) та поурочних методичних розробок; підручника з музики для 1 класу (у співавторстві); навчально-методичних посібників з теорії та методики музичної освіти для студентів-майбутніх вчителів музики, а також серією дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, захищених під його керівництвом (всього 12 дисертацій). Наявність кола учнів та наукових однодумців дає змогу говорити про існування наукової школи під керівництвом О. Ростовського, яка пропагувала споріднені педагогічні ідеї та мала спільність досліджуваних тем.

Вивчивши описану тему, ми дійшли висновку, що наукова спадщина професора О. Ростовського є однією з фундаментально важливих віх розвитку музичної педагогіки України часів становлення її незалежності та державності. Саме завдяки підходу науковця до навчання дітей музики, що засновувався на використанні національної культури у поєднанні з педагогічною концепцією Д. Кабалевського відбувалося закладення підвалин національної самоідентифікації школярів, що мало критичне значення в умовах здійснення бурхливих державотворчих процесів, а завдяки науковому керуванню уможлиблювалось поширення застосування методики музичного навчання дітей.

Наукова новизна даного дослідження полягає у систематизації доробку професора О. Ростовського, а практична значимість становить собою інформативний базис для проведення подальших більш ґрунтовних досліджень.

Ключові слова: професор О. Ростовський, музична педагогіка, музична освіта, теорія і методика музичної освіти.

Постановка проблеми. В умовах неоднозначних реалій сьогодення, у контексті стрімкого реформування системи початкової та середньої освіти загалом та музичної освіти зокрема задля інтегрування українських освітніх реалій з європейськими, зміни є системними та надзвичайно прогресивними. Проте, це не змінює той факт, що біля витоків музичної освіти початкової та середньої школи незалежної України стоїть професор О. Я. Ростовський, саме на основі програм з музики, створених під його керівництвом, будувалися всі наступні.

Аналіз останніх досліджень і наукових публікацій. Серед наукових досліджень, що мають актуальність та були здійснені протягом п'яти останніх років, до робіт професора О. Я. Ростовського фрагментарно звертаються у своїх публікаціях О. Алік-сійчук, С. Горбенко, А. Зайцева, Н. Кьон, Т. Лисенко, М. Михаськова, О. Морозова, Л. Сбітнева, Г. Стець, Т. Стратан-Артишкова, В. Юнда. Натомість, Є. Проворова у

дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук досить детально розглядає наукові погляди О. Ростовського.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми полягає у необхідності виокремлення особистості О. Я. Ростовського та його педагогічної творчості з контекстуальних умов еволюції поглядів у царині музичної та музично-педагогічної освіти України.

Мета статті: окреслити значення постаті професора О. Я. Ростовського у становленні музичної педагогіки України.

Виклад основного матеріалу. Олександр Якович Ростовський народився в с. Чупира (Київська обл., Білоцерківський район) 15 березня 1946 року. Освіту здобував у наступних навчальних закладах: Луцьке педагогічне училище (музичний відділ), Ніжинський державний педагогічний інститут імені Миколи Гоголя (музично-педагогічний факультет). Після отримання диплому про вищу освіту в 1969 році О. Ростовський залишається на факультеті та розпочинає педагогічну діяльність на посаді викладача. У 1978 р. закінчує аспірантуру Науково-дослідного інституту педагогіки УРСР, роком пізніше (у 1979 р.) успішно захищає кандидатську дисертацію на тему «Естетичне виховання підлітків засобами героїчної музики». У цей самий час О. Я. Ростовський переходить на посаду старшого викладача, тоді ж його обирають завідувачем кафедри музики (нині – кафедра музичної педагогіки та хореографії). 1980 року О. Ростовському присвоєно вчене звання доцента [6].

Вже у цей час починає викристалізовуватись авторська концепція О. Я. Ростовського, що пропагує відновлення українських традицій та коріння: музичне виховання школярів на основі української національної культури, поєднання якої з загальновідомою педагогічною концепцією Д. Кабалецького призводить у 1988 році до формування авторської групи у складі З. Т. Бервецького, Р. О. Марченко, Л. О. Хлебникової на чолі з О. Я. Ростовським, спільними зусиллями якої були підготовлені та видані програми з музики для загальноосвітніх шкіл (у 1991 р.). Програми неодноразово перевидавалися та удосконалювалися, відповідаючи на виклики нових потреб суспільства та школи (у 1992, 1996, 2000, 2001, 2002, 2006 та 2007 рр.) [6]. Важливо зазначити, що на теренах незалежної України саме вищезазначена авторська група створила перші вітчизняні програми з музики. Національно-патріотична спрямованість програм стала надзвичайно значущим кроком у спрямуванні самоідентифікації підростаючого покоління на зламі української державності.

Проте, О. Ростовський переймався проблемами не лише початкової та середньої школи, а й усвідомлював також потребу у вдосконаленні системи вищої освіти. Саме з його ініціативи у 1990 р. у Ніжинському державному педагогічному інституті вперше на теренах України було відкрито набір студентів за спеціальністю «Музика і хореографія» [6].

Усвідомлюючи важливість та необхідність подальших наукових розвідок у царині музичного мистецтва та для отримання вченого звання професора, яке б доповнило отриману в 1993 році посаду професора, О. Ростовський у 1994 році успішно захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук на тему «Педагогічні основи керування процесом музичного сприймання школярів».

Протягом усього часу професійної діяльності проф. О. Ростовський формує навколо себе наукове коло однодумців, а після успішного захисту дисертації скеровує наукову діяльність послідовників. Наукове керівництво професора О. Ростовського представлене дванадцятьма кандидатськими дисертаціями, написаними та захищеними протягом 1999–2016 рр. Серед дисертантів як викладачі Ніжинського державного університету (Л. Гусейнова, Ю. Дворник, О. Коваль, О. Пархоменко, В. Ревенчук, О. Спіліоті, О. Щербініна), так і представники наукових спільнот таких міст, як Глухів (В. Мішедченко), Хмельницький (М. Михаськова, О. Морозова), Чернігів (В. Вергунова, О. Грисюк) [6]. Принагідно зазначити, що всі науковці, скеровувані проф. О. Ростовським, наразі успішно продовжують наукову діяльність, підтримуючи рівень заданого престижу. Коло досліджень даної наукової школи зосереджене навколо таких питань, як формування музичної [1] та музично-педагогічної культури [5], формування

музичних здібностей [3], музично-стильових уявлень [21], музично-інтонаційного мислення [20], творчих якостей [2], фахової компетентності [4].

Будучи найпершим викладачем факультету, що досяг таких наукових висот, Олександр Якович у 1996 році був обраний на посаду декана музично-педагогічного факультету (з 2004 р. – факультету культури і мистецтв). Після завершення двох строків на посаді декана факультету у 2006 р. проф. О. Ростовський повертається до управління кафедрою [6], закінчивши трудову діяльність на цій самій посаді у 2016 році.

Для вшанування пам'яті науковця після його смерті, у вересні 2016 року Вчена рада Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя присвоїла ім'я Олександра Ростовського факультету культури і мистецтв, де він працював та досяг визнання [6] (з 1 жовтня 2019 р. – Навчально-науковий інститут мистецтв імені Олександра Ростовського).

За життя науковець усвідомлював важливість публікацій як способу для молодих науковців заявити про себе та свою діяльність науковій спільноті. Він був членом редакційної колегії п'яти випусків збірника наукових праць «Актуальні питання мистецької педагогіки» Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії з часу його заснування у 2011 р. до 2016 року; з 2012 р. до 2015 р. також входив до складу редакційної колегії збірника праць молодих науковців «Педагогічний альманах» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя та брав участь у виданні трьох випусків збірника; також протягом значного періоду часу був заступником головного редактора наукового видання «Наукові записки. Серія: Психолого-педагогічні науки» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, за його участі вийшли у світ щонайменше 35 випусків.

Цікавим фактом, що стосується участі у складі редакцій наукових видань є матеріали засідання Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 23 червня 2016 року, де є рішення про виведення професора О. Ростовського зі складу редакційної колегії наукового журналу «Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі» за загальною редакцією О. М. Олексюк [9]. Це рішення, що, вочевидь, було прийняте через незадовільний стан здоров'я науковця, водночас свідчить про бажаність його кандидатури у складі колегії, адже перший випуск журналу буде виданий аж 9 вересня 2016 року.

Також в період активної наукової та педагогічної діяльності О. Ростовським особисто було засновано періодичне видання збірника науково-методичних статей, призначеного для публікацій викладачів, студентів і аспірантів факультету культури і мистецтв, під назвою «Проблеми мистецької освіти». Перший випуск було видано у 2007 році, всього ж як відповідальний редактор науковець очолив вихід у світ 10 випусків (до 2015 року). На сьогоднішній день дана періодична збірка продовжує існування та випускається під редакцією послідовників наукової школи та колег професора – О. Коваль та Ю. Дворника.

Також з 2017 року інститут щорічно проводить Всеукраїнські мистецько-педагогічні читання, присвячені вшануванню пам'яті професора О. Я. Ростовського; тематика, яку охоплює дана науково-практична конференція – «Актуальні проблеми мистецької освіти».

Науковий внесок професора О. Ростовського у розвиток системи музичного навчання школярів представлений, окрім низки програм з музики для загальноосвітніх шкіл та поурочних методичних розробок як для молодшої, так і для середньої школи [7; 8], підручником «Музичне мистецтво» для першого класу загальноосвітніх навчальних закладів, виданим у 2012 році у співавторстві з В. Островським та М. Сидором. Підручник був рекомендований МОН України на основі позитивного висновку експертизи, здійснюваної Інститутом проблем виховання НАПН України та став переможцем Всеукраїнського конкурсу рукописів підручників [19].

Надзвичайно велику роль у реформації музичної освіти школярів мало те, що проф. О. Ростовський, працюючи в університеті, був безпосередньо причетний до формування професійних якостей майбутніх вчителів музики. Такий системний підхід давав змогу бачити зсередини всю вертикаль освіти, ефективно скеровувати та уникати «білих плям» у підготовці викладачів.

Відчуваючи гостру потребу у сучасній методичній літературі для студентів – майбутніх вчителів музичного мистецтва – науковець видає серію посібників, що покликані закласти основи професійної підготовки: «Педагогіка музичного сприймання» (1997 р.) [15], «Методика викладання музики у початковій школі» та «Методика викладання музики в основній школі» (2000, 2001 р.) [12; 11], збірник «Музична педагогіка», що містить навчальні програми, методичні рекомендації та матеріали (2001 р., оновлений та перевиданий у 2008 р.) [14].

Орієнтуючись на потреби студентства в отриманні комплексу знань не тільки з методики а ще й з теорії та історії, О. Ростовський у 2003 році видає навчальний посібник «Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки» [10], в якому в доступній формі та достатньому обсязі окреслює основні досягнення європейських попередників.

Проте, вершиною стає підручник «Теорія і методика музичної освіти» (2011 р.) [18]. Книга демонструє комплексний підхід до підготовки фахівця, яким і послуговувався О. Ростовський: спочатку вивчаються основні віхи розвитку європейської музичної педагогіки від античності до поглядів сучасності, адже історична обумовленість спонукає розглядати саме культурно споріднені вчення.

Особлива увага приділена детальному розгляду педагогічних ідей провідних українських музикантів-педагогів: М.Леонтовича, К. Стеценка, В. Верховинця та Б. Яворського. Після розгляду історичного та культурного контекстів, увага приділяється сучасному стану, тенденціям та перспективам розвитку музичної освіти в Україні.

Лише після засвоєння знань про детермінанти сучасної дійсності в музичній освіті науковець переходить до методичних основ музичної освіти школярів з подальшим більш детальним розглядом методики роботи з основними видами діяльності на уроці музики: слухання, навчання співу та засвоєння музичних знань. Накопичивши знання про складові елементи уроку, потрібно рухатися шляхом від часткового до цілого та опанувати методику проведення уроків музики.

Вже в той час професор О. Ростовський веде мову про взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроках музики та їх синтезування для якісного музичного сприймання, тобто для «осягнення і осмислення тих значень, якими володіє музика, як мистецтво» [18, с. 241].

Публіцистична активність професора була досить помірною, проте статті його авторства порушують актуальні та фундаментальні проблеми, серед яких системний інтерес був приділений проблемі гуманізації музичної освіти, її детермінантам та шляхам реалізації. Найважливіші результати досліджень з цієї тематики були, на нашу думку, опубліковані у таких наукових статтях, як: «Професійна підготовка майбутніх учителів музики: проблеми і перспективи» (2001 р.) [17], «Методологічні орієнтири гуманізації музичної освіти у контексті природи музичного сприймання» (2015 р.) [13], «Природа музичного мистецтва як гуманізуючий чинник музичної освіти» (2015 р.) [16].

Незважаючи на невпинну еволюцію системи поглядів на музичну освіту, місце професора О. Ростовського у становленні національної музичної педагогіки України часів її незалежності є, беззаперечно, надзвичайно важливим, адже саме його напрацювання стали фундаментом для нових наукових здобутків, саме він запустив потужний процес повернення до власної історії, витоків, націоналізації музичної педагогіки, що має значно глибше значення для розвитку особистостей школярів, ніж просто знайомлення з народними піснями та іграми. Глибинна суть полягає у зрощуванні покоління молоді у лоні народних традицій та культури, що на зорі суверенної державності закріпило усвідомлення правильності обраного шляху та доцільності руху особистості у заданому напрямку.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Професор Олександр Якович Ростовський – визначна постать в історії становлення музичної освіти школярів, адже саме завдяки його науковим працям та втіленню їх у дійсність відбувалося становлення національної музичної культури нової генерації народжених в незалежній Україні дітей шляхом впровадження одиниць народної культури до шкільної програми з уроку мистецтва – музики.

Проте, багато сторінок життя О. Ростовського, його наукової та педагогічної діяльності та впливу її на систему музичної освіти сьогодення все ще залишаються недостатньо розкритими, що дає змогу говорити про проведення подальших розвідок на дану тему.

Література

1. Грисюк О. М. Формування музичної культури молодших школярів в умовах взаємодії загальноосвітньої і дитячої музичної шкіл: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 1999. 193 с.
2. Дворник Ю. Ф. Формування творчих якостей майбутнього вчителя музики засобами комп'ютерних технологій: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 2013. 260 с.
3. Коваль О. В. Формування музичних здібностей молодших школярів на уроках музики: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. М. Гоголя. Київ, 2002. 251 с.
4. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя. Київ, 2007. 235 с.
5. Мішеченко В. В. Формування музично-педагогічної культури майбутніх учителів початкових класів і музики: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин, 2002. 223 с.
6. Наукова школа доктора педагогічних наук, професора Олександра Яковича Ростовського. Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. URL: <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/naukova-shkola>
7. Програми та поурочні методичні розробки для середніх загальноосвітніх шкіл; Музика. 1–4 класи / підгот. О. Я. Ростовський та ін. Київ: Перун, 1996. 126 с.
8. Програми та поурочні методичні розробки для середніх загальноосвітніх шкіл; Музика. 5–8 класи / підгот. О. Я. Ростовський та ін. Київ: Перун, 1996. 101 с.
9. Рішення засідання Вченої ради 23 червня 2016 р. Київський університет імені Бориса Грінченка. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.nd/-vchena_rada/2016/irishennia_06_23.pdf
10. Ростовський О. Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посіб. Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 193 с.
11. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2001. 216 с.
12. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі: навч.-метод. посіб. 2-е вид., доп. Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2001. 216 с.
13. Ростовський О. Я. Методологічні орієнтири гуманізації музичної освіти у контексті природи музичного сприймання. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2015. № 1. С. 56–59.
14. Ростовський О. Я. Музична педагогіка. Навчальні програми, методичні рекомендації та матеріали: навч. посіб. Ніжин: Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя, 2008. 191 с.
15. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання: навч.-метод. посіб. Київ: Ін-т змісту і методів навчання, 1997. 248 с.
16. Ростовський О. Я. Природа музичного мистецтва як гуманізуючий чинник музичної освіти. *Проблеми мистецької освіти*: зб. науково-методичних статей. 2015. Вип. 9. С. 5–14.
17. Ростовський О. Я. Професійна підготовка майбутніх учителів музики: проблеми і перспективи. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Педагогіка»*. 2001. № 2. С. 15–22.
18. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посіб. / Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2011. 639 с.
19. Ростовський О. Я., Островський В. М., Сидір М. В. Музичне мистецтво: підруч. для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2012. 119 с.
20. Спіліоті О. В. Формування музично-інтонаційного мислення майбутніх учителів музики у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 2012. 271 с.
21. Щербініна О. М. Формування музично-стильових уявлень майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 2004. 241 с.

References

1. Hrysiuk, O. M. (1999). Musical culture of junior schoolchildren formation in the conditions of comprehensive and children's music schools interaction [Formation of musical

culture of junior schoolchildren in the conditions of interaction of secondary and children's music schools]. Candidate's thesis. Nizhyn [In Ukrainian].

2. Dvornyk, Yu. F. (2013). Future music teacher creative qualities formation by means of computer technologies [Formation of creative qualities of the future music teacher by means of computer technologies]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

3. Koval, O. V. (2002). Junior schoolchildren musical abilities formation at music lessons [Formation of musical abilities of junior schoolchildren in music lessons]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

4. Mykhaskova, M. A. (2007). Future music teacher professional competence formation [Formation of professional competence of the future music teacher]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

5. Mishedchenko, V. V. (2002). Future teachers of music and elementary school musical and pedagogical culture formation [Formation of musical and pedagogical culture of future primary school and music teachers]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

6. Naukova shkola doktora pedahohichnykh nauk, profesora Oleksandra Yakovycha Rostovskoho [Scientific School of Doctor of Pedagogical Sciences, Professor O. Ya. Rostovsky]. Nizhyn Gogol State University. URL: <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/naukova-shkola> [in Ukrainian].

7. Rostovskyi, O.Ya., Marchenko, R.O., Khlebnykova, L.O. & Bervetskyi, Z.T. (1996). Prohramy ta pourochni metodychni rozrobky dlia serednikh zahalnoosvitnikh shkil; Muzyka. 1–4 klasy [Programs and tutorials for secondary schools; Music. 1–4 grades]. Kyiv [in Ukrainian].

8. Rostovskyi, O.Ya., Marchenko, R.O., Khlebnykova, L.O. & Bervetskyi, Z.T. (1996). Prohramy ta pourochni metodychni rozrobky dlia serednikh zahalnoosvitnikh shkil; Muzyka. 5–8 klasy [Programs and tutorials for secondary schools; Music. 5–8 grades]. Kyiv [in Ukrainian].

9. Rishennia zasidannia Vchenoi rady 23 chervnia 2016 r. Borys Grinchenko Kyiv University. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.nd/vchena_rada/2016-rishennia_06_23.pdf [in Ukrainian].

10. Rostovskyi, O. Ya. (2003). *Leksii z istorii zakhidnoievropeiskoi muzychnoi pedahohiky* [Lectures on the history of Western European music pedagogy]. Nizhyn: Vydavnytstvo NDPU im. M.Hoholia [in Ukrainian].

11. Rostovskyi, O. Ya. (2001). *Metodyka vykladannia muzyky v osnovnii shkoli* [Methods of music teaching in secondary school]. Ternopil: Navchalna knyha Bohdan [in Ukrainian].

12. Rostovskyi, O. Ya. (2001). *Metodyka vykladannia muzyky v pochatkovii shkoli* [Methods of music teaching in primary school]. Ternopil: Navchalna knyha Bohdan [in Ukrainian].

13. Rostovskyi, O. Ya. (2015). Metodolohichni oriientyry humanizatsii muzychnoi osvity u konteksti pryrody muzychnoho sprymannia [Methodological guidelines for the music education humanization in the context of the musical perception nature]. *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia – Scientific notes of Nizhyn State University Nikolai Gogol*, 1, 56–59 [in Ukrainian].

14. Rostovskyi, O. Ya. (2008). *Muzychna pedahohika. Navchalni prohramy, metodychni rekomendatsii ta materialy* [Music pedagogy. Educational programs, methodical recommendations and materials]. Nizhyn: Vydavnytstvo NDU im. M. Hoholia [in Ukrainian].

15. Rostovskyi, O. Ya. (1997). *Pedahohika muzychnoho sprymannia* [Musical perception pedagogy]. Kyiv: Instytut zmistu i metodiv navchannia [in Ukrainian].

16. Rostovskyi, O. Ya. (2015). Pryroda muzychnoho mystetstva yak humanizuiuchy chynnyk muzychnoi osvity [The nature of musical art as a music education humanizing factor]. *Problemy mystetskoï osvity – Problems of art education*, 9, 5–14 [in Ukrainian].

17. Rostovskyi, O. Ya. (2001). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv muzyky: problemy i perspektyvy [Future music teachers professional education: problems and prospects]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho derzhavnoho pedahohichnoho universy-tetu imeni Volodymyra Hnatiuka – Scientific notes of Ternopil State Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk*, 2, 15–22 [in Ukrainian].

18. Rostovskyi, O. Ya. (2011). Teoriia i metodyka muzychnoi osvity [Theory and methods of music education]. Ternopil: Navchalna knyha. Bohdan [in Ukrainian].

19. Rostovskyi, O.Ya., Ostrovskyi, V.M. & Sydir, M.V. (2012). *Muzychne mystetstvo* [Musical art]. Ternopil: Navchalna knyha Bohdan [in Ukrainian].

20. Spilioti, O. V. (2012). Future music teachers musical-intonational thinking formation in the process of professional training [Formation of musical-intonational thinking of future music teachers in the process of professional training]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

21. Shcherbinia, O. M. (2004). Future music teachers musical and stylistic impressions formation in the process of instrumental and performance training [Formation of musical and stylistic representations of future music teachers in the process of instrumental and performance training]. Candidate's thesis. Nizhyn [in Ukrainian].

Yotka V.

Post-graduate student at the Department of Pedagogics, Primary Education and Educational Management
Nizhyn Gogol State University
borisyuk.vv@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-2182-110X

PROFESSOR O. ROSTOVSKYI'S LIFE AND SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS

The article informs about Professor O. Rostovskyi's life and scientific achievements significance of which is extremely great in the context of studying the formation of music pedagogy history in Ukraine since its independence.

The purpose of our study is to draw attention to the figure of Oleksandr Rostovskyi in the context of music pedagogy formation together with the creation of a country of independent Ukraine. Also very important is to ensure a proper place for his proceedings among scientists who have worked on the same topic.

We analyzed O. Rostovskyi's biography and scientific heritage. Mainly the last one consists of music programs for primary and secondary school (created by a group of authors led by Oleksandr Rostovskyi) and lesson outlines; music schoolbook for 1st grade (co-authored); manuals on the music education theory and methods for future teachers of music who study at high educational establishments. Very special section of his research activities is scientific supervision of dissertations for the pedagogical sciences candidate degree in its total number of 12. A circle of like-minded people and students makes it possible to talk about a scientific school leadershiped by O. Rostovskyi which promoted related pedagogical ideas and had research topics commonality.

The conclusion is that the scientific heritage of Professor O. Rostovskyi is one of the fundamentally important milestones in the development of Ukrainian music pedagogy during its independence and statehood formation.

It is thanks to the scientist's approach to teaching children music which was based on the use of national culture combined with the pedagogical concept of D. Kabalevskyi the foundations of schoolchildren national self-identification were laid.

This was critically necessary in rapid state-building processes terms and thanks to scientific supervision it became possible to use the complex of children musical education methods.

The scientific originality of this article lies in the field of systematization of Professor O. Rostovskyi's work. The practical significance means the acquiring of informative basis for further more detailed research.

Key words: Professor O. Rostovskyi, music pedagogy, music education, theory and methods of music education.